

Enklere enn noensinne:

Bruktradio på nettet

DXN Bjarne Mjelde

Er du som jeg: Har lyst på radio men ikke ønsker å kjøpe nytt? Faktum er at siden midten av 70-tallet har jeg bare kjøpt en eneste radio som ny – det var AR7030 som med gunstig kurs kunne skaffes fra England uten derpå følgende havregrynsdiett.

Men ellers er jo radioer for vårt bruk ganske dyre. Selv de portable koster gjerne 2.500 og oppover i Norge, og kommunikasjonsmottakerne begynner på 10.000 og slutter – nåja. Det er fullt mulig å velge mellom radio og en bra utstyrt nybil for å si det sånn.

Det har alltid eksistert et brukmarked for slike mottakere. Men det har vært vanskelig å nå et stort publikum for selgeren, og det har vært vanskelig å finne tilbudene for kjøperen. Internett har forandret på det meste, så også for kjøp og salg.

Det finnes mange kilder på nettet for kjøp av mottakere. Jeg skal i denne artikkelen snevre det inn til å omhandle nettauksjoner. Hvorfor? Fordi de er mer "offentlige" enn andre bruktbørser, de har en struktur som skal sikre deg mot ulovlig handel og useriøse kjøpere, og fordi de er en markeds plass for mangt og meget. Nå finnes det mange høyst seriøse markeds plasser som særlig radioamatørene har etablert.

Men jo mindre kontrollen og sanksjonsmulighetene er, jo større er sannsynligheten for at man kan bli lurt. Det finnes svindlere som framstår som "uvitende" og tilbyr en mottaker til 30-50% under markedspris. Når du har forhåndsbetalt typen og tror du har gjort *det* kjøpet, hører du ikke mer.

Hvor finner man bruktradioer? Der man finner radioamatørutstyr. Og de nettauksjonene som har godt utvalg av slikt, er store auksjoner. Denne typen utstyr utgjør en veldig liten del av mengden nettauksjoner, og derfor blir det bare de store aktørene som har noe særlig utvalg av radioer og annet utstyr. Dermed: Over til de som jeg oppfatter som de største og beste radiomarkedene.

Norge:

Norge er et lite land, og selv den største nettauksjonen her, QXL.no, har relativt lite å tilby DX-eren. Under kategorien *Hovedsiden > Elektriske artikler > Radioamatørutstyr* finner man ørlite grann radioamatørutstyr og en sann mengde politiscannere av ymse kvalitet og prisnivå. Av og til dukker det imidlertid opp en HF-mottaker eller en portabel radio. Jeg har kjøpt både Sangean ATS-909 og Sony ICF-SW7600GR gjennom QXL, og til gunstige priser – rundt 1200 kr. QXL har tilsvarende auksjoner i en rekke europeiske land, men er ikke så stor forholdsmessig som i Norge. Tysklands utgave (ricardo.de) har knapt slikt utstyr overhode.

USA:

USA er til gjengjeld et stort (noen sier altfor stort) land, og jeg har ikke prøvd å gjøre noen inngående analyse av nettauksjonene der. Det jeg vet, er at eBay.com er blant verdens største, og er representert i mange land. ebay.com er derfor et gigantisk auksjonssted, og med muligheter også for DX-eren. Under *Consumer Electronics > Radio Equipment* finner du to kategorier, nemlig *Ham Radio* og *Shortwave*.

Ham Radio deles opp i flere kategorier, hvor vi her skal se på *Receivers*. I gjennomsnitt finnes 5-600 artikler i denne kategorien, men ikke bare mottakere. Rør, strømforsyninger og sendere samt diverse reservedeler tar opp en stor del av plassen. Mange "vintage" mottakere finner man også her, slike som Hallicrafters, National Radio, Drake, Hammarlund osv. Og ikke minst den beste av de beste, Collins R390A. Prisnivået er ymse, og preges nok av at mottakerne ikke alltid er i toppstand. Noen mottakere, særlig gjelder det R390A, er funnet på en skraphaug, pusset opp og skiftet noen deler, selges som "mint" for USD 500-1000, men fungerer klart dårligere enn de burde.

Noen igjen er prakteksemplarer. Da er ofte prislappen høyere, jeg har sett utropspriser på opp til USD 2500 (men det var ekstremt). En annen exproffmottaker som ofte auksjoneres er Racal RA6790/GM. Litt tryggere kjøp, men heller ikke her er man sikret mot dårlige radioer selv om selgerne har gode karakterer. Gode radioer får man for rundt USD 1000.

Det er med jevne mellomrom også mer vanlige mottakere til salgs. Drake R8, og i noen grad også R8A og R8B går stort sett for USD 5-700. NRD-525, min suverene favoritt, ligger i USD 5-600 skiktet. Mitt første eBay-kjøp var faktisk en 525, sommeren 2002. Også Kenwood R-5000 og diverse Icom modeller kan man få greit for under USD 600.

Men obs! Den skal sendes til Norge! Og det er dyrt. Da jeg importerte 8,5 kg NRD-525 i fjor kostet det nesten USD 100 for frakt og forsikring. Importerer man rør-modeller eller tunge proffmottakere blir det fort 2-300 dollar i tillegg. Pluss norsk moms, gjennomsnittlig 12%. Jeg kommer tilbake til dette...

Shortwave er den andre kategorien. En del av de samme mottakerne som i kategorien over, samt mange Sony, Grundig og Realistic (Radio Shack) portable. Og mye dritt. Rundt 600 objekter.

Generelt for USA er at de fleste utbyderne i utgangspunktet bare vil sende til USA. Men mange sier ok for eksport til Norge dersom du spør. Noen sier nei fordi de ikke vil eksportere amerikansk teknologi. Når det gjelder en RA6790/GM som gikk ut av produksjon i 1995 blir argumentet ørlite patetisk.

Storbritannia:

Ebay er stor også her. Adressen er ebay.co.uk og her finner du *Ham* med 600-700 titler under *Consumer Electronics > Radio Equipment*. Denne kategorien lister alt av DX og amatørutstyr, utvalget rene HF-mottakere er dermed ikke veldig stort, men mange av de samme mottakerne som i USA, er tilgjengelig her. I tillegg kommer en del engelske mottakere som Racal (særlig R17 er populær) og Eddystone. Det er klart lengre mellom de fine sakene her. På den annen side: Finner du noe, er frakten til Norge langt lavere.

NRD-525, mitt første kjøp på e-Bay

Tyskland:

Et skattkammer! Ebay.de er virkelig stedet for radiojegeren. Som i USA er det to kategorier jeg særlig skal nevne: *TV, Video & Elektronik > Funktechnik > Amateurfunk > Empfänger & Scanner* er siden for de fine mottakerne. JRC sine mottakere er hyppig på auksjon her. Særlig gjelder det NRD-525 (opp til fire samtidig), men også 535, 535D, 545 og 515 kommer opp med jevne mellomrom.

Vanlig er også Yaesu FRG-100, R5000, diverse Icom, Sony og stundom "vintage" mottakere som FRG-7 og Trio 9R-59DS. Prisene er gunstige. En NRD-525 går gjerne for rundt €500, 535 for 7-800, 545 for rundt €1200, de øvrige klart under 500 Euro. En 525 jeg kjøpte for ikke lenge siden ble påplussert €37 i frakt. Klart billigere enn fra USA, med andre ord.

Tyskland har en lang og stolt radiotradisjon, delvis overskygget her på berget av de legendariske amerikanerne. Men knapt noe kan matche mottakerne som Telefunken, AEG, Rohde & Schwartz, Siemens og til og med østtyske Funkwerk Köpenick laget. Noen av disse finnes på ebay.de, og til priser som ikke behøver skremme vettet av den kjøpesterke entusiast.

En Telefunken E1500 kan man få for €1500-2000, senere modeller må man nok ut med dobbel pris og vel så det. Jevnt over får man nok transistoriserte proff-mottakere fra 70- og 80-tallet for €1000 og oppover. Disse veier ganske mye (opp til 25 kg) og frakten blir nok fra €50 og oppover. Rundt 350-400 gjenstander ligger til enhver tid ute her, men veldig mange av dem er scannere.

Under *Funktechnik* finnes også *Schiffsfunk* – de som har sansen for skipsmottakere kan finne interessante saker her.

Jeg har funnet noen Sailor mottakere her som var vanlig på større fiskefartøyer på 70- og 80-tallet.

Den andre kategorien er for "weltempfänger" – verdensmottakere eller portable mottakere. "Adressen" her er *Audio & Hi-Fi > Radios & Rekorder > Weltempfänger* og inneholder rundt 350 gjenstander. Grundig Satellit samleren har her alle muligheter til å få komplett samling. Den dagen jeg søkte spesielt etter denne fikk jeg 54 treff! Ikke bare radioer, men også bruksanvisninger, servicemanualer og tilleggsutstyr. Alt fra kultradioen Satellit 1000 (med kjøp-nå pris på €420!!) til den siste "virkelige" Satellit'en, 700. Satellit 500 ser ut til å være den vanligste, og kanskje også den man får best pris på.

Sony er veldig godt representert her. ICF-SW55 er relativt vanlig, men man må nok opp i € 200 eller mer for å få en slik. Ellers er 7600G og 7600GR vanlig, sammen med legendariske 2001D (i USA betegnet som 2010). Sangean eller den tyske versjonen Siemens er også svært vanlig, i likhet med Grundigs øvrige verdensmottakere. Avhengig av modell kan man regne med priser fra €75 til 250.

Hvordan man kjøper

Man må være registrert som bruker for å få lov til å by på gjenstandene. Som kjøper/selger får man karakterer fra de man handler med, og det er lurt å se på "karakterbøkene" til de som selger. Generelt vil jeg påstå at det er lite lureri i denne bransjen, det merkes i karakterboka når noen prøver å lure andre.

Jeg har ennå til gode å få noe jeg ikke føler at jeg har betalt for – men så har jeg også vært forsiktig. Stort sett er selgerne flinke til å opplyse om tilstand og eventuelle feil. Men vær flink til å lese mellom linjene! Hvis det står "ikke sjekket", "sikkert bare en mindre feil" eller "virker sikkert men hadde ingen antenne så jeg kunne prøve" bør alle varselampene lyse. Det utstedes rimeligvis ingen garantier for brukte varer, så risikoen er nå der i alle fall.

Hvis du registrerer deg som bruker på eBay vil registreringen gjelde alle lands auksjoner. Bruk av eBay.de krever et minimum av tyskkunnskaper for å kunne manøvrere på sidene deres, men selgerne er stort sett engelskkjyndige.

Hvordan man betaler

Du må nok regne med å måtte forskuddsbetale. Det betyr selvsagt at du må sende fra deg masse penger uten noen garanti for at du får noe igjen – og med brukstutstyr uten noen garanti for feil. Det kan føles ubehagelig, men slik er det. Til USA er sjekk løsningen.

Elektronisk overføring er faktisk veldig dyrt til USA, og det er dessuten ikke vanlig for amerikanere å oppgi sin bankkonto. *Paypal* er derfor opprettet som en formidlingsentral for denne typen transaksjoner. Dermed kan du bruke ditt VISA- eller andre kort og slippe med mindre gebyrer enn de 100-150 kr som banken din skal ha for å skrive ut en sjekk – pluss rekommandert brev. Men ikke alle selgere bruker *Paypal*, så det er ikke sikkert du kommer utenom sjekken.

Til Tyskland og Storbritannia er det enklere å bruke elektronisk overføring ved hjelp av nettbank. Jeg kjenner ikke til andre systemer enn mitt eget (Nordea), men regner med at det er relativt enkelt for alle banker. Man unngår ikke gebyrer, men de er i alle fall mindre enn for transatlantiske overføringer.

Og så dette med momsen da...

Det norske tollvesen er overarbeidet og/eller underbemannet. Derfor skjer det rett som det er at varer som kommer inn til landet stille og rolig glir forbi på rullebåndet når arbeidet hopper seg opp, og resultatet er en forsendelse fra utlandet som enten stemples "tollfritt" eller som ikke stemples overhode.

Jeg har funnet ut at dette helst gjelder der man bruker det nasjonale postverket i stedet for spedisjonsfirmaer som Federal Express eller UPS. Tre av mine fire NRD-525 importere (to av tre fra USA og en fra Tyskland) gikk tollfritt tross korrekt utfylte dokumenter med kjøpsverdi og det hele.

Noen velger å nedvalutere (redusere oppgitt verdi) ved import for å få redusert moms. Jeg anbefaler det ikke, av den enkle grunn at pakker med såpass stor verdi bør forsikres, og da må man nesten forsikre den for kjøpesummen. Det er kjedelig å få 200 Euro igjen for en ødelagt radio når man har betalt 600. Ta heller momsen med i kjøpsbudsjettet og se på det som en hyggelig overraskelse dersom kravet uteblir.